

Zbirka odločb sodne prakse

Zadeva C-448/17

**EOS KSI Slovensko s. r. o.
proti
Ján Danko
in
Margita Danková**

(Predlog za sprejetje predhodne odločbe, ki ga je vložilo Krajský súd v Prešove (regionalno sodišče v Prešovu, Slovaška))

„Predhodno odločanje – Pogodbe, sklenjene s potrošniki – Direktiva 93/13/EGS – Nepošteni pogoji – Člen 4(2) in člen 5 – Obveznost sestavljanja pogojev v jasnem in razumljivem jeziku – Člen 7 – Ukrepanje oseb ali organizacij, ki imajo pravni interes za varstvo potrošnikov pred uporabo nepoštenih pogojev, pri sodiščih – Nacionalna ureditev, ki intervencijo združenja za varstvo potrošnikov v postopku pogojuje s soglasjem potrošnika – Potrošniški kredit – Direktiva 87/102/EGS – Člen 4(2) – Obveznost navedbe učinkovite obrestne mere v pisni pogodbi – Pogodba, ki vsebuje le matematično enačbo za izračun učinkovite obrestne mere, ne pa elementov, ki so potrebni za ta izračun“

Povzetek – Sodba Sodišča (osmi senat) z dne 20. septembra 2018

1. *Varstvo potrošnikov – Nepošteni pogoji v potrošniških pogodbah – Direktiva 93/13 – Sredstva za preprečevanje nadaljnje uporabe nepoštenih pogojev – Postopkovna avtonomija – Načelo enakovrednosti – Nacionalna ureditev, ki intervencijo združenja za varstvo potrošnikov v podporo potrošniku v postopku za izdajo plačilnega naloga pogojuje s tem, da potrošnik vložil ugovor zoper tak nalog – Nedopustnost – Pogoj*

(Direktiva Sveta 93/13)

2. *Varstvo potrošnikov – Nepošteni pogoji v potrošniških pogodbah – Direktiva 93/13 – Postopek za izdajo plačilnega naloga – Nacionalna zakonodaja, ki v fazi izdaje plačilnega naloga določa preizkus nepoštenosti pogodbenih pogojev – Pooblastilo upravnega uslužbenca, ki nima statusa sodnika, za izdajo plačilnega naloga – Zelo kratek rok za vložitev ugovora – Zahteva, da je ugovor, ki ga vložil potrošnik, obrazložen – Nedopustnost – Pogoj*

(Direktiva Sveta 93/13)

3. *Varstvo potrošnikov – Nepošteni pogoji v potrošniških pogodbah – Direktiva 93/13 – Področje uporabe – Pogoji, ki opredeljujejo glavni predmet pogodbe ali se nanašajo na ceno ali plačilo in na izmenjane storitve ali blago – Pogoj, ki se nanaša na stroške potrošniškega kredita – Pogoj, ki je sestavljen jasno in razumljivo – Merila presoje – Nenavedba obrestne mere, učinkovite obrestne mere in elementov, ki so potrebni za njen izračun – Odločilni element pri presoji nacionalnega sodišča*

(Direktiva Sveta 93/13, člen 4(2))

1. Direktivo Sveta 93/13/EGS z dne 5. aprila 1993 o nedovoljenih pogojih v potrošniških pogodbah v povezavi z načelom enakovrednosti je treba razlagati tako, da nasprotuje nacionalni ureditvi, kakršna je ta v postopku v glavni stvari, ki organizaciji za varstvo potrošnikov ne omogoča, da v interesu potrošnika intervenira v postopku za izdajo plačilnega naloga, ki se nanaša na posameznega potrošnika, in vložiti ugovor zoper tak nalog, pri čemer mu navedeni potrošnik ne ugovarja, če navedena ureditev za intervencijo združenj za varstvo potrošnikov v sporih, ki se nanašajo na pravo Unije, dejansko določa manj ugodne pogoje od tistih, ki se uporabljajo za spore, ki se nanašajo izključno na nacionalno pravo, kar mora preveriti predložitveno sodišče.

(Glej točko 43 in točko 1 izreka.)

2. Direktivo 93/13 je treba razlagati tako, da nasprotuje nacionalni ureditvi, kakršna je ta iz postopka v glavni stvari, ki kljub temu, da v fazi izdaje plačilnega naloga zoper potrošnika določa nadzor nepoštenosti pogojev, ki jih vsebuje pogodba, sklenjena med prodajalcem ali ponudnikom in tem potrošnikom, prvič, pristojnost za izdajo tega plačilnega naloga podeljuje upravnemu uslužbencu sodišča, ki nima statusa sodnika, in drugič, določa, da je treba ugovor vložiti v roku petnajst dni ter zahteva, da mora biti ta ugovor obrazložen, če ni tak nadzor po uradni dolžnosti določen za fazo izvršitve navedenega naloga, kar mora preveriti predložitveno sodišče.

Okoliščina, da je z nacionalno ureditvijo pristojnost na področju izdaje plačilnih nalogov dodeljena uradniku, ki nima statusa sodnika, ne more ogroziti ohranitve polnega učinka Direktive 93/13, če je tak nadzor neobstoja nepoštenih pogojev v zadevni pogodbi s strani sodišča predviden v fazi izvršitve plačilnega naloga ali v primeru ugovora zoper ta nalog.

Kljub temu, kot je bilo opozorjeno v točki 46 te sodbe, obstoj tega nadzora zgolj v fazi ugovora ohrani polni učinek Direktive 93/13 le, če potrošniki niso odvrnjeni od vložitve takega ugovora.

V obravnavanem primeru pa je z nacionalno ureditvijo iz postopka v glavni stvari določen le petnajstdnevni rok, v katerem lahko potrošnik vložiti ugovor zoper plačilni nalog, pri čemer se poleg tega zahteva, da ta ugovor obrazloži.

Zato pri taki ureditvi obstaja nezanemarljiva nevarnost, da potrošnik ne bo vložil ugovora, zaradi česar sodišče ne bo moglo opraviti nadzora po uradni dolžnosti glede neobstoja nepoštenih pogojev v zadevni pogodbi.

(Glej točke od 50 do 54 in točko 2 izreka.)

3. Člen 4(2) Direktive 93/13 je treba razlagati tako, da če v pogodbi o potrošniškem kreditu ni navedena efektivna obrestna mera, temveč vsebuje samo matematično enačbo za izračun efektivne obrestne mere, brez elementov, ki so potrebni za ta izračun, in če v tej pogodbi ni navedena obrestna mera, je to odločilen element pri analizi vprašanja, ki jo opravi zadevno nacionalno sodišče, ali je pogoj navedene pogodbe v zvezi s stroški kredita sestavljen jasno in razumljivo v smislu navedene določbe.

Nenavedba efektivne obrestne mere v kreditni pogodbi je lahko odločilen element pri analizi vprašanja, ki jo opravi zadevno nacionalno sodišče, ali je pogoj te pogodbe v zvezi s stroški kredita sestavljen jasno in razumljivo v smislu člena 4 Direktive 93/13. Če ni tako, je to nacionalno sodišče pristojno, da presodi nepoštenost takega pogoja v smislu člena 3 te direktive (glej v tem smislu sklep z dne 16. novembra 2010, Pohotovost, C-76/10, EU:C:2010:685, točki 71 in 72).

Dodati je treba, da je treba s položajem nenavedbe efektivne obrestne mere v kreditni pogodbi enačiti položaj, v katerem – kot v postopku v glavni stvari – pogodba vsebuje le matematično enačbo za izračun te efektivne obrestne mere brez elementov, ki so potrebni za ta izračun.

V takem položaju namreč ni mogoče šteti, da je potrošnik v celoti seznanjen s pogoji prihodnjega izpolnjevanja sklenjene pogodbe ob sklenitvi pogodbe in da ima torej na voljo vse elemente, ki bi lahko vplivali na obseg njegove obveznosti.

(Glej točke od 65 do 68 in točko 3 izreka.)